

RAPORT COMUN nr. 3

privind evoluțiile înregistrate în 2023 în materia relațiilor bilaterale de servicii de comunicații electronice

08 iulie 2024

CUPRINS

1. CONTEXT ȘI SCOP.....	3
• <i>Metodologie.....</i>	3
2. EVOLUȚII LA NIVELUL AUTORITĂȚILOR ȘI OPERATORILOR	4
• <i>Deciziile ANRCETI în Republica Moldova</i>	4
• <i>Solicitarea ANCOM în România.....</i>	4
• <i>Declarația privind reducerea voluntară a tarifelor de roaming.....</i>	5
3. EVOLUȚII 2023 ÎN ROAMINGUL BILATERAL.....	6
• <i>6 milioane zile de roaming activ în 2023 (+33%).....</i>	6
• <i>Consumul de internet în roaming în creștere masivă.....</i>	7
• <i>Prețul mediu plătit de utilizatori pentru 1 GB de internet în roaming.....</i>	8
• <i>Creștere robustă a serviciilor de telefonie în roaming.....</i>	9
• <i>Profilul mediu al utilizatorului de roaming în 2023.....</i>	9
• <i>Ce a însemnat, în medie, 1 zi de roaming în 2023?.....</i>	11
• <i>Tarifele de roaming în ofertele publice ale furnizorilor.....</i>	12
• <i>Tarifele de roaming respectă angajamentele operatorilor?.....</i>	14
• <i>Evoluții la nivel cu ridicata.....</i>	17
4. EVOLUȚII ÎN APELURILE INTERNAȚIONALE BILATERALE	18
• <i>Evoluția traficului internațional.....</i>	18
• <i>Tarifele apelurilor internaționale în ofertele publice ale furnizorilor.....</i>	19
5. CONCLUZII DUPĂ AL DOILEA AN DE APLICARE A ACORDULUI.....	21
 ANEXA NR. 1 – tarife roaming în Republica Moldova pentru România	22
ANEXA NR. 2 – tarife roaming în România pentru Republica Moldova	25
ANEXA NR. 3 – tarife pentru apeluri internaționale între România și Republica Moldova	27

1. CONTEXT ȘI SCOP

Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova au semnat la Chișinău pe 11 februarie 2022 un Acord privind reducerea tarifelor de furnizare a serviciilor de roaming internațional și a celor de apeluri internaționale între cele două state, denumit în continuare *Acordul*.

Punerea în aplicare a *Acordului* este realizată pentru partea română cu sprijinul Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), iar pentru Republica Moldova cu sprijinul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologie Informației (ANRCETI).

În ambele state, *Acordul* se aplică de către toate societățile care furnizează servicii de roaming și apeluri internaționale către celălalt stat, după cum urmează:

- în Republica Moldova, de către toate societățile care furnizează servicii de roaming în România și/sau apeluri internaționale către România, utilizând numerotație telefonică moldovenească;
- în România, de către toate societățile care furnizează servicii de roaming în Republica Moldova și/sau apeluri internaționale către Republica Moldova, utilizând numerotație telefonică românească.

În aplicarea dispozițiilor art. 10 al *Acordului*, ANRCETI împreună cu ANCOM urmăresc și raportează evoluțiile înregistrate în materia relațiilor bilaterale de servicii de comunicații electronice dintre România și Republica Moldova.

Prima ediție a raportului a fost publicată de cele două autorități pe 8 iulie 2022, [aici](#) și [aici](#), iar a doua ediție în data de 7 iulie 2023, [aici](#) și [aici](#).

Prezentul raport comun surprinde cele mai importante evoluții înregistrate în primii doi ani de aplicare a *Acordului*.

- **Metodologie**

Monitorizarea efectelor *Acordului* este realizată prin indicatori statistici obținuți din datele colectate prin intermediul chestionarelor anuale de la principalii furnizori de telefonie fixă și telefonie mobilă, precum și prin monitorizarea ofertelor privind tarifele serviciilor, disponibile public pe paginile de internet ale furnizorilor.

Chestionarul utilizat pentru colectarea datelor aferente anului 2023 este disponibil [aici](#).

Informațiile statistice astfel colectate au fost prelucrate, analizate și verificate încrucișat de către ANCOM și ANRCETI, în scopul valorificării tuturor surselor, minimizării inadvertențelor și reducerii riscului unor erori, fiind ulterior centralizate în vederea utilizării lor în activitatea de monitorizare. În situația în care unele date au fost indisponibile pentru anumiți indicatori, au fost realizate estimări, fie din partea operatorilor, fie din partea ANCOM sau ANRCETI. De asemenea, diferențele sub pragul de semnificație dintre datele aferente celor două piețe au fost tratate prin utilizarea valorilor medii, în scopul diminuării

unor eventuale erori. În ceea ce privește analiza și prezentarea datelor, evoluțiile indicatorilor sunt calculate la nivel de an și, în unele cazuri, la nivel de trimestru. Tarifele pentru serviciile de roaming și pentru serviciile de apeluri internaționale reprezintă sinteza datelor raportate de furnizori și a informațiilor regăsite în ofertele publice disponibile pe site-urile operatorilor, fiind prezentate tarife și extra-opțiuni destinate clienților persoane fizice.

2. EVOLUȚII LA NIVELUL AUTORITĂȚILOR ȘI OPERATORILOR

Tarifele mari pentru serviciile de roaming și apeluri telefonice dintre România și Republica Moldova au descurajat mult timp comunicarea dintre utilizatorii serviciilor de comunicații electronice din cele două state. Aceste tarife au cunoscut reduceri semnificative în 2022 și 2023 și au încurajat consumul, așa după cum se observă în cele ce urmează.

Republica Moldova nu este încă parte a domeniului [roaming ca acasă \(RLAH\)](#) valabil în Spațiul Economic European (SEE), iar România nu poate impune obligații pe baze bilaterale în materia roamingului.

Următoarele evoluții notabile la nivelul operatorilor și autorităților au favorizat reducerea tarifelor:

- **Deciziile ANRCETI în Republica Moldova**

La doar câteva zile de la intrarea în vigoare a *Acordului*, ANRCETI adoptă reglementări tarifare la nivelul Regulamentului Delegat nr. 654/2021 (de completare a Directivei (UE) 2018/1972).

Astfel, începând cu 1 aprilie 2022, ANRCETI a impus obligația oferirii serviciilor de terminare a apelurilor internaționale provenite de la numere din România la nivelul "euro-tarifelor" valabile în SEE, precum și obligația tratării tarifare a apelurilor date, similar tratamentului acordat apelurilor naționale¹.

Mai mult, în baza hotărârilor ANRCETI din 6 aprilie 2023², începând cu 1 ianuarie 2024, furnizorii din Republica Moldova aplică pentru terminarea apelurilor cu proveniență SEE, inclusiv România, tarife similare apelurilor naționale.

- **Solicitarea ANCOM în România**

În aplicarea *Acordului*, [ANCOM a solicitat pe 6 aprilie 2022](#) tuturor operatorilor din România cu resurse de numerotație telefonică din domeniile 0Z=02, 0Z=03 și 0Z=07 să reducă tarifele serviciilor de roaming și apeluri internaționale cu Republica Moldova.

¹ prin Hotărârile cu numărul de la 8 la 31 din 31 martie 2022 ale Consiliului de Administrație al ANRCETI

² Hotărârile cu numărul de la 15 la 39 din 6 aprilie 2023 ale Consiliului de Administrație al ANRCETI

Constatând că urmarea reglementărilor ANRCETI nu mai există vreo justificare economică pentru tarifele mari percepute pentru serviciile de roaming și respectiv apeluri către Republica Moldova, solicitarea ANCOM pentru operatorii din România vizează:

- re-negocierea acordurilor de interconectare cu partenerii din Republica Moldova;
- condiții corecte și rezonabile la intermedierea interconectării prin tranzit de apeluri, SMS-uri sau capacitate de internet și date;
- reducerea prețurilor cu amănuntul ale serviciilor de roaming în Republica Moldova, respectiv pentru serviciile de apeluri către Republica Moldova.

- ***Declarația privind reducerea voluntară a tarifelor de roaming***

Comisia Europeană și autoritățile din Republica Moldova au facilitat angajamentele voluntare ale operatorilor privind reducerea tarifelor de roaming.

Astfel, operatorii din Republica Moldova și trei dintre cele mai mari grupuri de operatori din Uniunea Europeană (Orange Group, Deutsche Telekom și Telefonica Group) au semnat [Declarația Comună din 31 mai 2023](#) privind reducerea tarifelor de roaming între Republica Moldova și statele UE/SEE.

Semnatarii s-au angajat în principal cu privire la următoarele:

- practicarea unor tarife accesibile pentru roamingul cu amănuntul începând de la 1 ianuarie 2024, pentru utilizatorii care călătoresc între UE/SEE și Republica Moldova;
- convenirea unor plafoane tarifare pentru roamingul cu amănuntul, până la 1 octombrie 2023;
- evaluarea necesității unor plafoane cantitative care să permită furnizarea serviciilor de roaming la prețurile convenite sau sub acestea, până la 15 noiembrie 2023.

Declarația rămâne deschisă și altor operatori sau grupuri din UE/SEE, iar angajamentele luate de grupurile Orange și Telekom sunt aplicabile și pentru operațiunile acestora din România.

3. EVOLUȚII 2023 ÎN ROAMINGUL BILATERAL

Reducerile tarifelor de roaming implementate de operatori începând cu 2022 au continuat să alimenteze consumul de servicii în roaming bilateral, care s-a bucurat de ritmuri susținute de creștere și în 2023.

- **6 milioane zile de roaming activ în 2023 (+33%)**

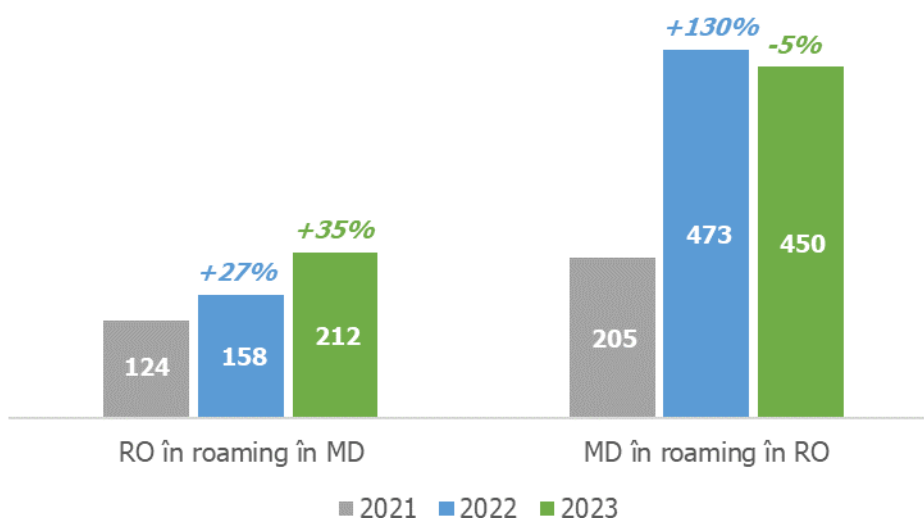
În 2023 s-au înregistrat 6 milioane de zile de roaming bilateral între cele două state: numărul total de zile de roaming activ în România al clienților din Republica Moldova a crescut cu 25% în 2023, iar al clienților din România în roaming în Republica Moldova, cu peste 50%.

Utilizatori MD în roaming în RO	2022	3,2 milioane zile de roaming activ
	2023	4,0 milioane zile de roaming activ
Utilizatori RO în roaming în MD	2022	1,3 milioane zile de roaming activ
	2023	2,0 milioane zile de roaming activ

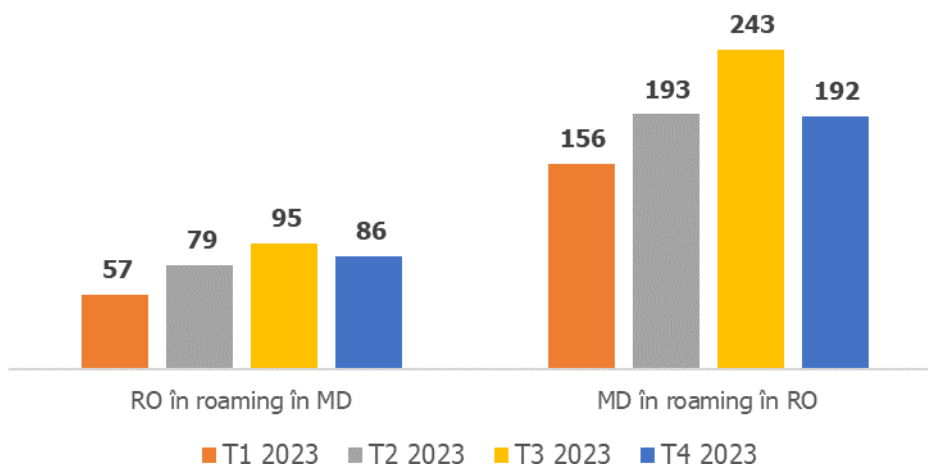
Rezultat al vizitelor repetate, durata medie în 2023 a roamingului bilateral este de aproximativ 9 zile, și totodată în creștere semnificativă față de anul 2022: +12% în România (ajungând la 9,5 zile), +33% în Republica Moldova (ajungând la 8,9 zile).

10% din utilizatorii de comunicații mobile (cartele SIM active) din Republica Moldova au fost cel puțin o dată în roaming în România în 2023, în ușoară scădere. Invers, 1% din utilizatorii din România (cartele SIM active) au fost în roaming în Republica Moldova în 2023, în creștere masivă față de anul precedent, însă pe fondul unei valori încă scăzute.

Cartele SIM active în roaming - anual (unice, mii)

Cartele SIM active în roaming - trimestrial (unice, mii)

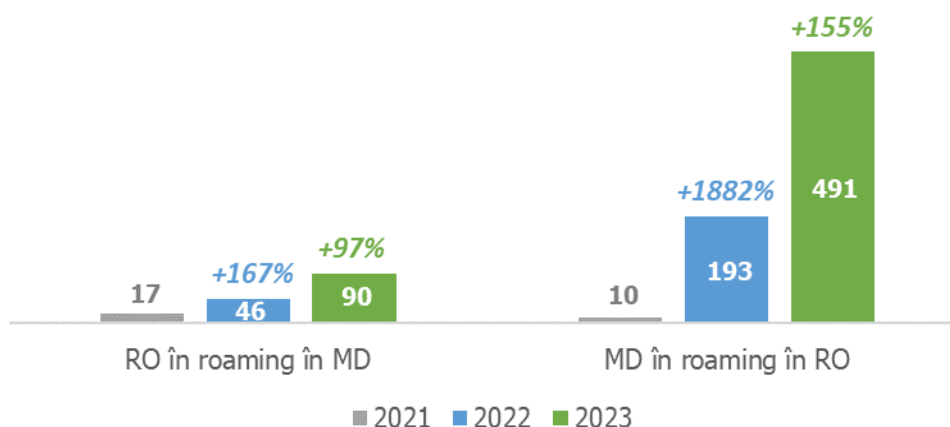

- **Consumul de internet în roaming în creștere masivă**

După creșterile spectaculoase din 2022, traficul total de internet în roaming a continuat să înregistreze creșteri masive și în 2023, al doilea an de aplicare a *Acordului*:

- Traficul de internet realizat de utilizatorii din Republica Moldova aflați în roaming în România a crescut cu 155%;
- Traficul de internet realizat de utilizatorii din România în roaming în Republica Moldova a crescut cu 97%.

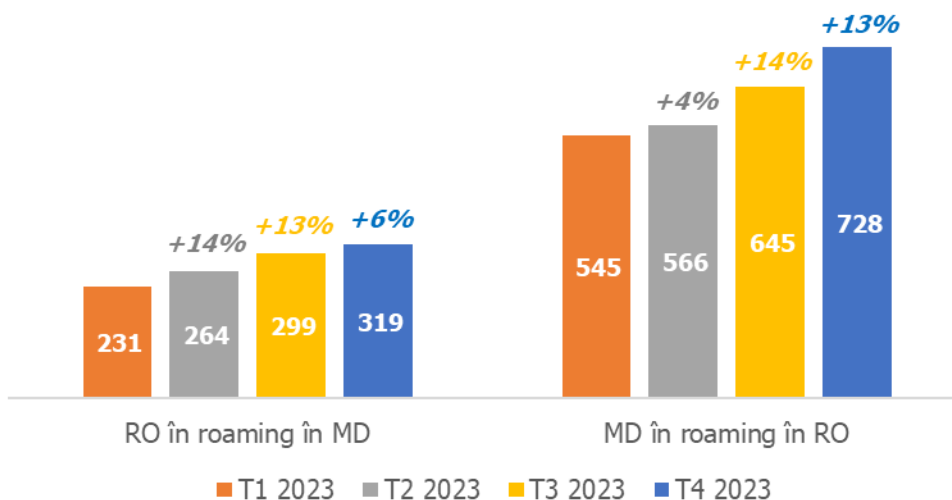
Trafic de internet în roaming (TB)

Traficul de internet în roaming continuă să fie debalansat, pe seama consumului mai intensiv din partea unui număr mai mare de clienți din Republica Moldova.

Raportat însă la numărul de clienți în roaming, consumul de internet și date înregistrează creșteri trimestriale robuste și în ritmuri sensibil apropiate, atât pentru utilizatorii din România, cât și pentru cei din Republica Moldova.

Internet în roaming - consum mediu de date (MB/SIM)

- **Prețul mediu plătit de utilizatori pentru 1 GB de internet în roaming**

Fiecare utilizator de roaming plătește pentru fiecare serviciu pe care îl consumă conform propriului plan tarifar. Totuși, raportarea veniturilor cu amănuntul ale operatorilor din furnizarea internetului în roaming la traficul consumat de utilizatori, permite obținerea unui venit mediu realizat de operatori pentru unitatea de consum, la nivel cu amănuntul. Totodată, venitul încasat de operatori la nivel cu amănuntul reprezintă o bună aproximare a prețului mediu plătit de utilizatori, independent de planul tarifar și de opțiunile utilizate.

În tabelul următor prezentăm prețul mediu calculat, plătit de utilizatori pentru 1GB de internet în roaming, cu mențiunea că reflectă și diferențe în nivelurile generale ale prețurilor serviciilor de comunicații electronice în cele două state. Formula utilizată implică unități de tarifare foarte mici, ceea ce poate să nu fie cazul pentru toate ofertele.

Perioada de referință	Roaming MD în RO (€ fără TVA pentru 1 GB)	Roaming RO în MD (€ fără TVA pentru 1 GB)
2021	54,4	70,2
2022	2,2	23,9
2023	0,9	20,8

Astfel, după reducerile masive din 2022, prețul mediu plătit de utilizatori pentru 1 GB de internet în roaming a continuat să scadă și în 2023:

- cu 13%, în cazul utilizatorilor din România, pentru datele consumate în roaming în Republica Moldova;
- cu 59%, în cazul utilizatorilor din Republica Moldova, pentru datele consumate în roaming în România.

Scăderea efectivă a tarifelor medii a fost datorată în special modificării tarifelor standard și opțiunilor activate de utilizatori înainte de călătorie.

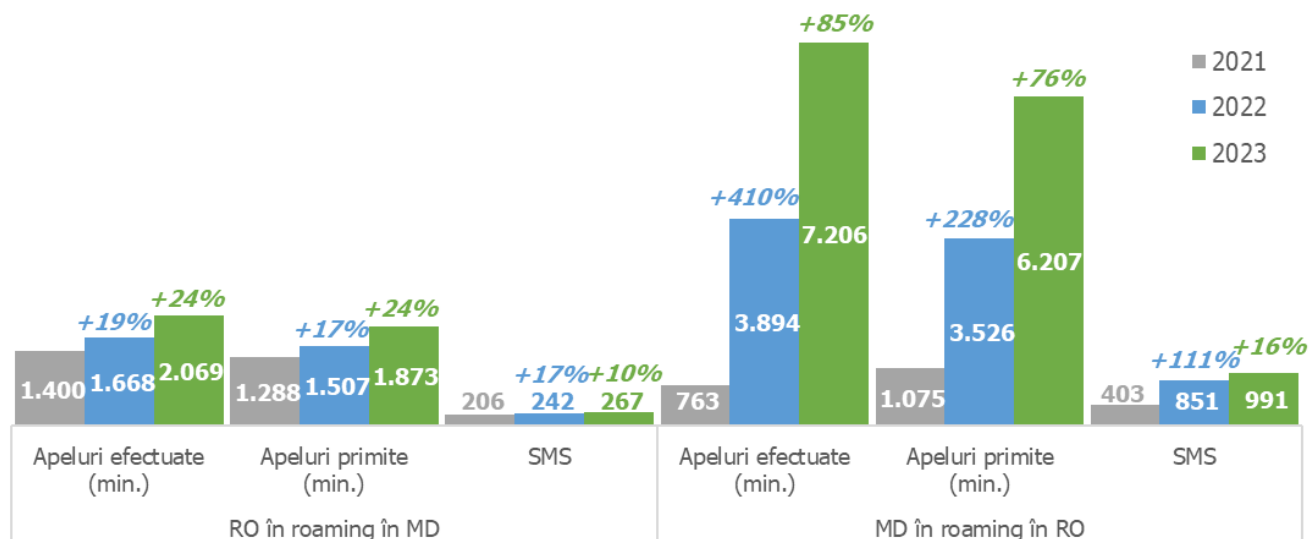
Notă de atenționare:

Recomandăm utilizatorilor să verifice condițiile concrete în care operatorii le oferă roamingul pentru internet și date, în Republica Moldova sau România, înainte de a se angaja în consumul masiv al acestui serviciu pe parcursul călătoriei. În special clienții cu contracte mai vechi sau cu cartelă preplătită cu planuri tarifare neactualizate, pot fi expuși unor prețuri extreme pentru internetul în roaming, așadar o mică neatenție poate conduce la costuri neașteptat de mari.

- **Creștere robustă a serviciilor de telefonie în roaming**

După creșterile masive din primul an de aplicare a *Acordului*, traficul de telefonie în roaming bilateral a continuat să înregistreze creșteri de două cifre și în 2023: cu 24% mai multe minute de apeluri efectuate sau primite de utilizatorii din România găzduiți în roaming în Republica Moldova. În cazul utilizatorilor din Republica Moldova găzduiți în roaming în România, creșterea a fost de cel puțin trei ori mai mare: cu 76% la apeluri primite și 85% la apeluri efectuate.

Telefonie în roaming - valori absolute (mii)

De remarcat totodată că și traficul de telefonie în roaming este debalansat, pe seama consumului mai intensiv din partea unui număr mai mare de clienți din Republica Moldova.

- **Profilul mediu al utilizatorului de roaming în 2023**

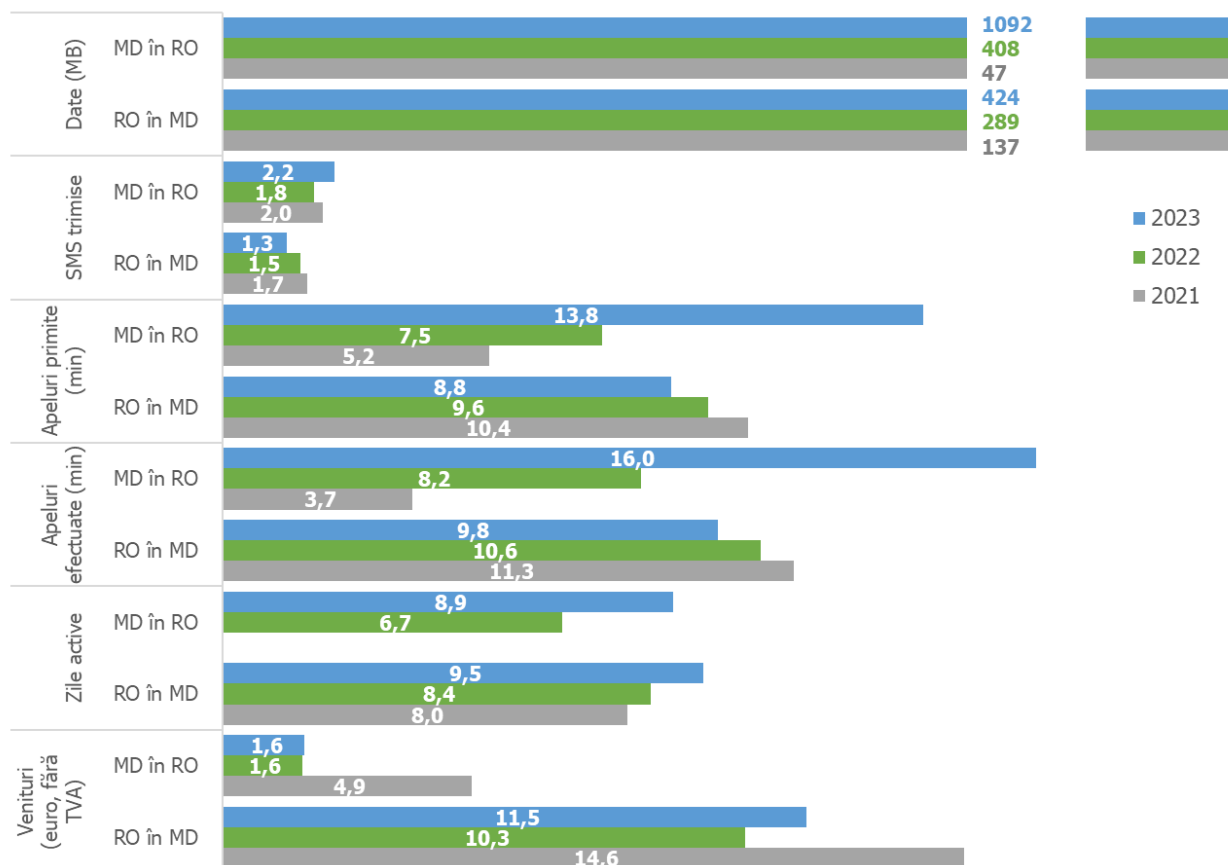
În 2023 s-a diminuat semnificativ decalajul dintre durata medie a zilelor petrecute în roaming de utilizatorii din Republica Moldova (8,9 zile) față de cei din România (9,5 zile). În medie, utilizatorii din Republica Moldova au folosit mai mult în 2023 serviciile de telefonie și internet în roaming în România, comparativ cu utilizatorii din România în călătoriile lor în Republica Moldova.

În ambele state, creșterea consumului de internet & date în roaming continuă să reprezinte evoluția remarcabilă în profilul de consum al utilizatorilor.

Venitul mediu/SIM obținut de furnizorii din România din traficul realizat de proprii utilizatori în roaming în Republica Moldova este mult mai ridicat decât cel obținut de omologii din Republica Moldova, expresie și a prețurilor generale ale serviciilor de comunicații electronice în cele două state. Dacă în Republica Moldova se remarcă stagnarea venitului mediu/SIM în roaming la 1,6 euro în pofida creșterii duratei și a traficului, în România venitul mediu/SIM în roaming a crescut cu 12% până la 11,5 euro, datorită consumului suplimentar urmare a creșterii duratei roamingului la 9,5 zile.

Analizând și reducerea venitului mediu începând cu aplicarea *Acordului* în 2022 și 2023, precum și condițiile cu ridicata pentru roaming, pentru operatorii din România **încă există mult spațiu economic pentru reduceri suplimentare și semnificative** ale tarifelor cu amănuntul pentru roamingul în Republica Moldova. Pe de altă parte, tarifele cu amănuntul pentru roamingul în România al utilizatorilor din Republica Moldova au înregistrat o **scădere esențială și stabilizare încă din 2022**.

Consum mediu/cartelă SIM în roaming

• **Ce a însemnat, în medie, 1 zi de roaming în 2023?**

Pentru un utilizator din România, 1 zi de roaming în Republica Moldova în anul 2023 a însemnat, în principal: 62 secunde de apeluri efectuate, 56 de secunde de apeluri primite și 45 MB de internet & date consumate, pentru care a plătit în medie 1,22 euro. Față de 2022, ziua de roaming în Republica Moldova a însemnat cu 17% mai puține secunde de apeluri, însă cu 32% mai mulți MB de internet, pentru același preț total.

Similar, pentru un utilizator din Republica Moldova, 1 zi de roaming în România în 2023 a însemnat, în principal, 108 secunde de apeluri efectuate, 93 secunde de apeluri primite și 123 MB de internet & date consumate, pentru care a plătit în medie 0,18 euro. Față de 2022, ziua de roaming în România a însemnat cu 40% mai multe secunde de apel și dublarea MB de internet consumați, în schimbul unui preț cu 22% mai mic.

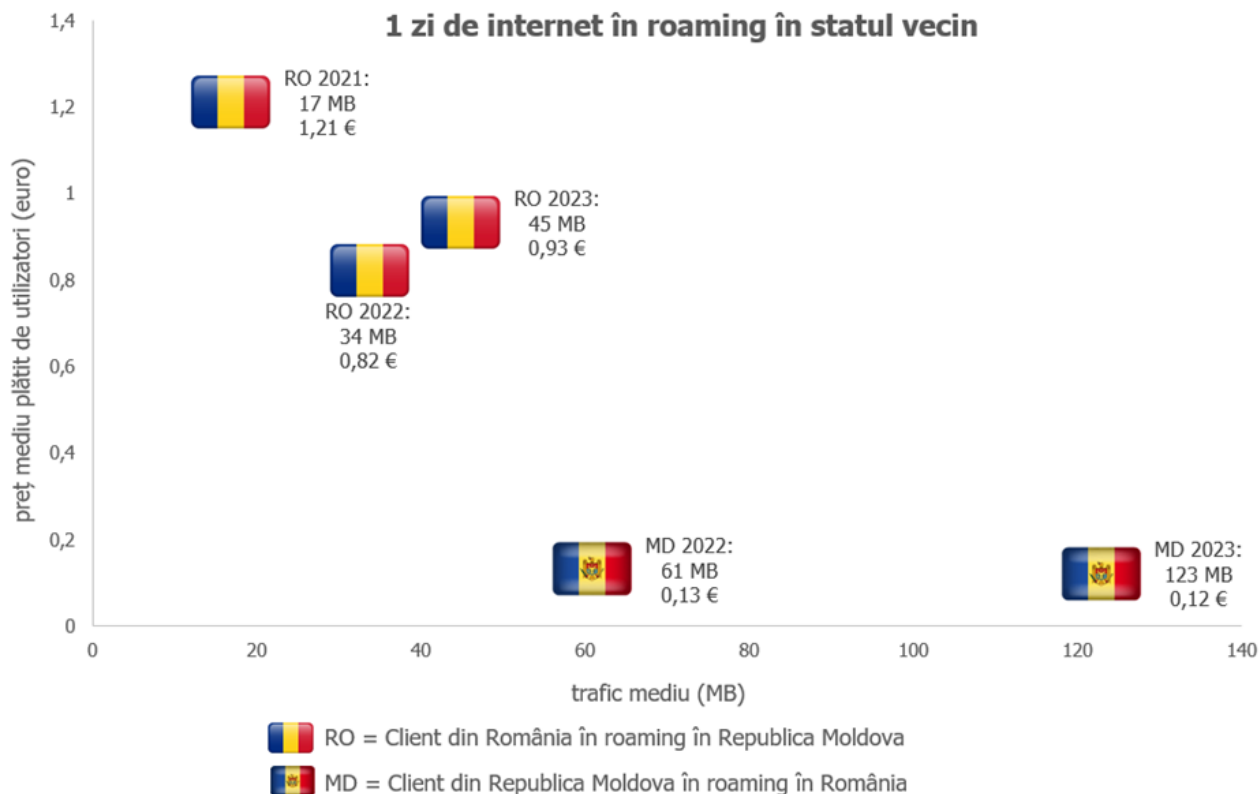
Astfel, se poate constata creșterea asimetriei în raportul preț/consum între utilizatorii din România și cei din Republica Moldova, ca rezultat nu atât al obiceiurilor de consum și nevoilor de comunicare, ci mai degrabă indusă de ofertele comerciale substanțial diferite.

Valori medii/zi de roaming în 2023

		T1 2023	T2 2023	evol.	T3 2023	evol.	T4 2023	evol.	2023
Venituri (euro, fără TVA)	RO în MD	1,05	1,46	-0,4%	1,28	+38%	1,04	-12%	1,22
	MD în RO	0,17	0,18	-22%	0,18	+5%	0,19	+1%	0,18
Apeluri efectuate (mm:ss), din care:	RO în MD	01:01	01:02	-18%	01:00	+2%	01:04	-3%	01:02
	MD în RO	01:49	01:43	+46%	01:40	-5%	02:02	-3%	01:48
- către acasă	RO în MD	00:49	00:50	-16%	00:49	+2%	00:53	-2%	00:50
	MD în RO	01:40	01:35	+50%	01:32	-5%	01:53	-3%	01:40
- către țara vizitată	RO în MD	00:08	00:08	-14%	00:08	+11%	00:09	+1%	00:08
	MD în RO	00:09	00:08	+16%	00:07	-9%	00:09	-9%	00:08
Apeluri primite (mm:ss), din care:	RO în MD	00:57	00:55	-18%	00:54	-3%	00:59	-1%	00:56
	MD în RO	01:34	01:29	+39%	01:26	-4%	01:46	-4%	01:33
- de acasă	RO în MD	00:50	00:42	-19%	00:48	-15%	00:52	+12%	00:48
	MD în RO	01:29	01:25	+42%	01:22	-4%	01:41	-3%	01:29
- din țara vizitată	RO în MD	00:03	00:03	-22%	00:04	+8%	00:04	+14%	00:03
	MD în RO	00:04	00:04	+16%	00:03	-4%	00:04	-7%	00:04
SMS trimise	RO în MD	0,15	0,13	-27%	0,13	-11%	0,13	+0,3%	0,13
	MD în RO	0,27	0,25	-8%	0,24	-8%	0,24	-6%	0,25
Date (MB)	RO în MD	33	41	+31%	50	+27%	52	+20%	45
	MD în RO	108	114	+102%	125	+6%	141	+9%	123

Ziua de internet în roaming, exprimată prin prețul mediu plătit de utilizatori corespunzător consumului de internet și date efectuat, permite o bună ilustrare a dinamicii și accesibilității roamingului bilateral.

Traficul mediu zilnic de internet în roaming în România al utilizatorilor din Republica Moldova s-a dublat în 2023, ajungând la aproape 3 ori mai mult față de traficul de internet în roaming în Republica Moldova al utilizatorilor din România, care au plătit în medie aproape 1 euro pentru fiecare 45 MB consumați zilnic.

- **Tarifele de roaming în ofertele publice ale furnizorilor**

Analizând ofertele disponibile pentru roaming la iunie 2024 comparativ cu ofertele disponibile la iunie 2023, cele două autorități de reglementare remarcă evoluții mixte: unele tarife au scăzut, altele s-au menținut sau chiar au crescut (prin înlocuirea ofertei disponibile în 2023). Detaliem în cele ce urmează.

În Republica Moldova, cu intrarea în aplicare a *Acordului*, furnizorii mobili au adaptat oferta lor curentă de abonamente astfel încât să ofere utilizatorilor noi posibilitatea consumului de servicii naționale în timpul aflării lor în roaming în România, fără tarife suplimentare. Modificările date au avut loc în martie 2022 (Orange), aprilie 2022 (Moldcell), septembrie 2022 (Moldtelecom) și se apropie de conceptul RLAH european (Roam Like At Home). De exemplu, spre deosebire de conceptul RLAH european, utilizatorii din Republica Moldova care au abonamentele corespunzătoare, pot beneficia de cantitatea de servicii naționale ce pot fi consumate în roaming în România doar în măsura în care serviciile nu au fost consumate în decursul lunii în rețeaua de acasă.

Concomitent, toți furnizorii au redus esențial tarifele ordinare pentru consumul de servicii de roaming în România, aplicate pentru utilizatorii care nu dețin un abonament de tip RLAH, sau aplicate extra-consumului în roaming în cazul ultimei categorii. Pe lângă aceasta, toți furnizorii au făcut modificări la extra-opțiunile din gama lor de tarife, cuprinzând un buget esențial mai mare de servicii, oferind utilizatorilor un instrument suplimentar de a economisi în roaming.

În România, operatorii nu oferă nici în 2024, pentru Republica Moldova, roaming ca acasă (RLAH) precum în UE/SEE. Cu toate acestea, în prima parte a anului 2024, s-au menținut majoritatea extra-opțiunilor dedicate pentru roaming în Moldova, alături de tarifele standard cu care utilizatorii s-au familiarizat în 2022, astfel încât aceștia au la dispoziție alternative pentru consumul în roaming în Republica Moldova.

Totuși, unii clienți Telekom și Vodafone cu contracte mai vechi sau cu planuri tarifare neactualizate pot fi în continuare expuși la costuri extreme, tipice tarifelor standard dinainte de 2022. Însă astfel de situații pot fi evitate prin actualizarea contractelor de abonament sau prin activarea înainte de călătorie a unei extra-opțiuni cu tarife mai mici pentru roaming în Republica Moldova. De asemenea, unii operatori oferă pachete de beneficii, activabile la primul apel efectuat sau primit, SMS trimis sau de la prima sesiune de internet în roaming.

Astfel, amintim ofertele din România valabile la data prezentului raport, prin comparație cu ofertele existente în vara anului 2023:

- Orange menține tarifele standard cât și extra-opțiunile dedicate "Go Moldova" lansate la începutul lui 2022, însă numai pentru cartelele prepaid; pentru abonamentele persoanelor fizice, tarifele standard pentru roaming în Republica Moldova au fost înlocuite în aprilie 2024 cu pachete de beneficii valabile doar 24 de ore, iar opțiunile "Go Moldova" au fost înlocuite cu opțiunea "Go Explore 1", valabilă pentru multe alte destinații din afara SEE.
- La Vodafone, tariful standard din iunie 2023 rămâne nemodificat, serviciile fiind disponibile predominant sub forma pachetelor, pentru abonamente; există însă și oferte ce includ beneficii pentru Republica Moldova și permit un consum mai mare la costuri mai mici, precum "*Marea Britanie și Moldova*" sau Ofertele 15 și 40.
- Telekom menține în tot anul 2023 și în prezent, nemodificat, tariful standard de 4 euro/MB pentru roamingul de date (adică 1 GB este tarifat cu 4.000 euro), însă acesta poate fi evitat prin cele două extra-opțiuni: R12 sau oferta dedicată *Moldova*.
- Digi reduce tariful pentru internetul în roaming și continuă să ofere cele mai competitive tarife, chiar prin raportare la extra-opțiunile existente în piață.

Informații suplimentare privind ofertele cu amănuntul pentru utilizatorii din Republica Moldova, găzduiți în roaming în România, sunt disponibile în Anexa nr. 1, iar Anexa nr. 2 conține informații privind ofertele cu amănuntul pentru utilizatorii din România, găzduiți în roaming în Republica Moldova.

- ***Tarifele de roaming respectă angajamentele operatorilor?***

Prin [Declarația Comună din 31 mai 2023](#) privind reducerea tarifelor de roaming între Republica Moldova și statele UE/SEE, operatorii din Republica Moldova și grupurile Orange, Deutsche Telekom și Telefónica s-au angajat voluntar cu privire la o serie de aspecte, între care și să respecte următoarele plafoane tarifare privind serviciile de roaming la nivel cu amănuntul:

- 15 euro/GB în roaming 2024, urmat de 11 euro/GB în 2025;
- 0,33 euro/minut de apel efectuat în roaming, urmat de 0,24 euro/minut în 2025;
- 0,25 euro/minut de apel primit în roaming, urmat de 0,16 euro/minut în 2025.

Prezența Orange și a Deutsche Telekom în România face ca angajamentele acestor grupuri vis-a-vis de prețurile roamingului cu Republica Moldova să fie aplicabile. De asemenea, prezența Orange în România și în Republica Moldova face ca roamingul efectuat între rețelele Orange din cele două state să fie de fapt trafic intra-grup.

Din analiza ofertelor Orange Romania în vigoare la 18 iunie 2024 (prezentate în Anexe), constatăm următoarele:

- Tarifele standard nou introduse (aprilie 2024) la abonamente persoane fizice respectă plafoanele asumate, însă doar pentru o mică parte din utilizatorii Orange România; în fapt, limitarea valabilității beneficiilor la 24 ore face în așa fel încât doar cei mai intensivi utilizatori ai Orange, care consumă în roaming în Republica Moldova cel puțin 224 MB/zi și 6 minute/zi (adică de 3 – 5 ori mai mult decât consumul mediu zilnic înregistrat în 2023), pot ajunge să plătească efectiv tarife sub plafonul asumat;
- *“Go Explore 1”*, extra-opțiunea pentru abonamente persoane fizice, respectă plafoanele asumate, dacă utilizatorul consumă în roaming mai mult de 1,12 GB pe parcursul celor 15 zile;
- Toate ofertele pentru cartele preplătite, atât tarife standard cât și extra-opțiuni, se încadrează în plafoanele asumate;
- La persoane juridice, tarifele standard prezentate drept promoție respectă plafoanele asumate, iar extra-opțiunea *“Daily Data B2B Class 1”* poate respecta plafoanele doar în situația unui utilizator intensiv care consumă de 5-6 ori mai mult decât utilizatorul mediu.

Din analiza ofertelor Telekom România în vigoare la 18 iunie 2024 (prezentate în Anexe), constatăm următoarele:

- în contextul în care Deutsche Telekom s-a angajat să implementeze oferte pentru internet și date în conformitate cu plafoanele asumate începând de la finalul trimestrului II 2024, tarifele standard din toate categoriile (abonamente persoane fizice, persoane juridice, cartele preplătite) nu respectă încă plafoanele asumate;
- Extra-opțiunile pentru persoane fizice și juridice respectă deja plafoanele asumate.

Ar fi fost de dorit ca, în reflectarea spiritului angajamentului voluntar, tarifele standard de roaming cu Republica Moldova să respecte plafoanele asumate pentru un număr cât mai mare de utilizatori și să fie concepute astfel încât să stimuleze consumul efectiv și să

nu penalizeze consumul mediu sau redus, indiferent de categoria de utilizatori sau de obiceiurile de consum.

Toți furnizorii din Republica Moldova urmare semnării Declarației Comune, practic au transpus modelul aplicat de reducere a tarifelor pentru utilizatorii finali aplicat la semnarea Acordului privind reducerea tarifelor de furnizare a serviciilor de roaming internațional și a celor de apeluri internaționale între Republica Moldova și România. Acest fapt se atestă inclusiv și din analiza ofertelor din abonamentele celor trei operatori, care practic au echivalat opțiunile de trafic voce și date cu România cu cele din Uniunea Europeană.

Astfel, analizând tarifele incluse în abonamentele operatorilor din Republica Moldova, în vigoare la 25 iunie 2024 constatăm următoarele.

Orange Moldova:

- a păstrat un singur abonament Max 175, care include trafic voce și date, exclusiv pentru România. Astfel la preț de 7,6 Euro (fără TVA) utilizatorii beneficiază de 750 minute și 5,79 Gb, în roaming în România valabile pe parcursul lunii;
- restul abonamentelor includ de la 6,62 GB și 1000 de minute până la 13,25 GB și apeluri nelimitate în Roaming cu UE (inclusiv România) la tarife ce variază de la 8,7 Euro/lună până la 17,4 Euro/ lună.
- costul opțiunii Internet în roaming cu Europa (inclusiv România) este de 2,9 euro pentru 1 Gb cu o valabilitate de 30 de zile, iar opțiunii roaming voce UE (inclusiv România) este de 3 Euro pentru 100 minute cu o valabilitate de 30 de zile.

Moldcell:

- a păstrat un singur abonament Mixx 150, care include trafic voce și date, exclusiv pentru România. Astfel la preț de 6,5 Euro (fără TVA) utilizatorii beneficiază de 750 minute și 5 Gb, în roaming în România valabile pe parcursul lunii;
- restul abonamentelor includ de la 7 GB și 1500 de minute până la 10 GB și apeluri nelimitate în Roaming cu UE (inclusiv România) la tarife ce variază de la 7,4 Euro/lună până la 10,8 Euro/ lună.
- a păstrat 2 opțiuni roaming pentru traficul de date cu UE (inclusiv România) de 2 GB și respectiv 5 GB la preț de 8,3 Euro și 12,6 Euro cu o valabilitate de 10 zile, și doar o singură opțiune roaming voce în UE (inclusiv România) care include 100 minute la un preț de 4,3 Euro cu o valabilitate de 10 zile.

Moldtelecom:

- oferă două tipuri de abonamente cu trafic și voce inclus pentru UE, fără a oferi opțiuni separate pentru România. Astfel, abonamentele includ de la 7 GB și 850 minute până la 10 GB și apeluri nelimitate în roaming (inclusiv România) la preț de la 8 Euro/lună la 10,7 Euro/lună;
- costul opțiunii Internet în roaming cu Europa (inclusiv România) este de 3 Euro pentru 1 Gb cu o valabilitate de 30 de zile, iar opțiunii roaming voce UE (inclusiv România) este de 3 Euro pentru 100 minute cu o valabilitate de 30 de zile. Totodată, pune la dispoziția utilizatorilor și opțiune care include 1 GB trafic și 50

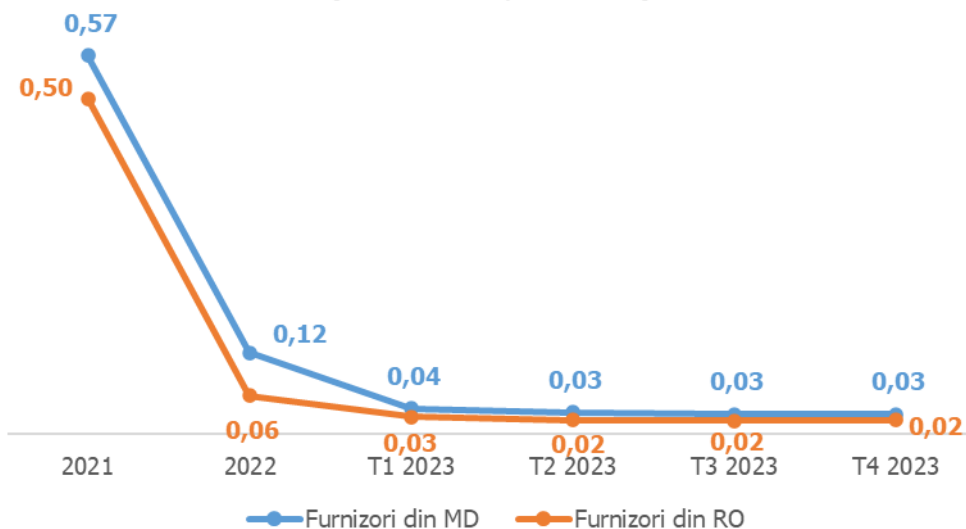
minute roaming în UE (inclusiv România) la preț de 4,3 Euro cu o valabilitate de 30 de zile.

Astfel, analizând ofertele de preț ale operatorilor din Republica Moldova, constatăm că atât tarifele incluse în abonamente cât și cele incluse în opțiunile suplimentare respectă plafoanele asumate. Totodată, tarifele standard pentru consumul de date în roaming nu respectă încă plafoanele menționate.

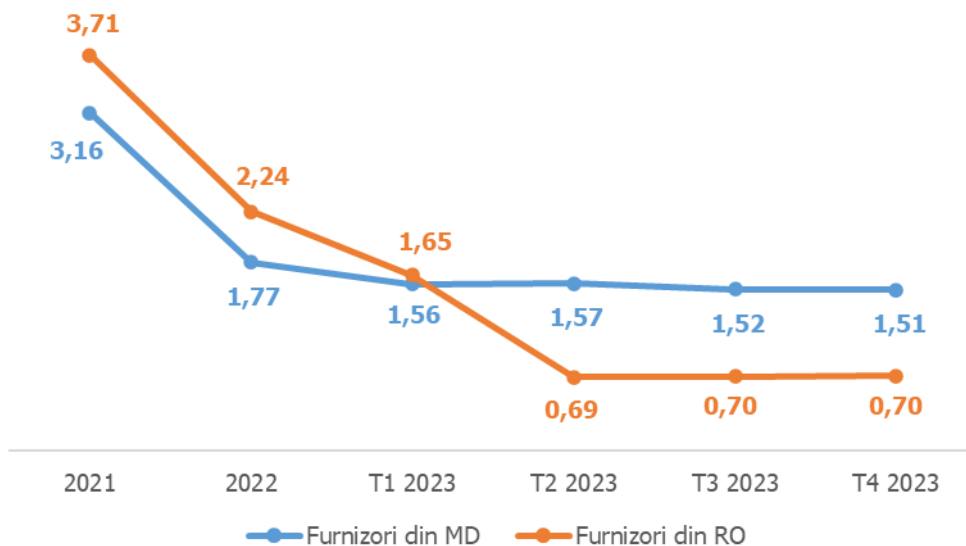
- ***Evoluții la nivel cu ridicata***

Veniturile medii obținute la nivel de gros de către furnizori (ce pot reprezenta o aproximare realistă a tarifelor percepute între furnizori) au scăzut semnificativ în ambele țări și în cursul anului 2023.

**Venit mediu la nivel de gros - apeluri efectuate
(euro/minut, fără TVA)**

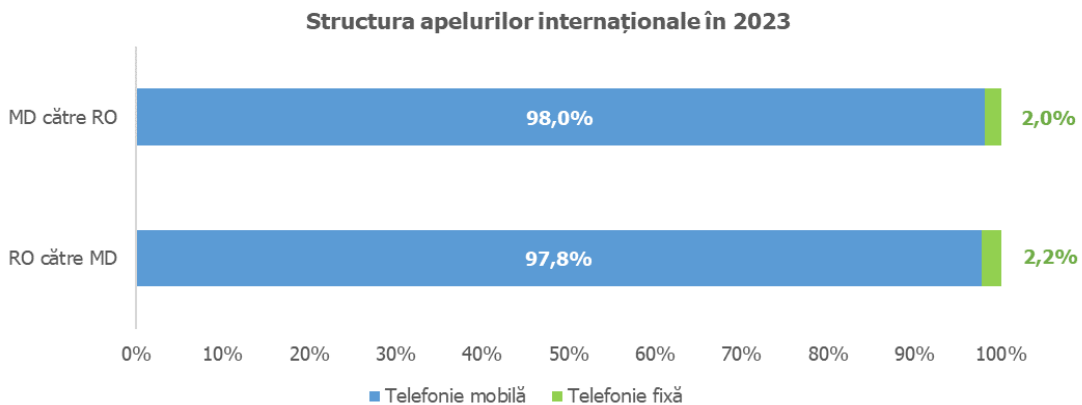
Venit mediu la nivel de gros - date (euro/GB, fără TVA)

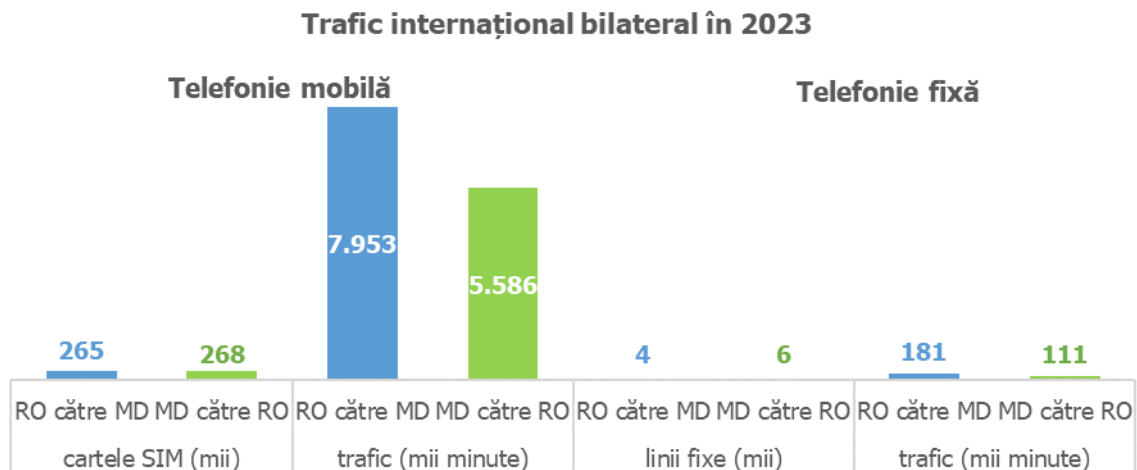
4. EVOLUȚII ÎN APELURILE INTERNAȚIONALE BILATERALE

- ***Evoluția traficului internațional***

Traficul internațional între cele două țări este predominant realizat prin intermediul telefoniei mobile, telefonia fixă ocupând un procent redus, de numai 2%, aspect favorizat și de numărul semnificativ mai ridicat al utilizatorilor care au efectuat apeluri internaționale prin intermediul telefonului mobil, față de telefonia fixă.

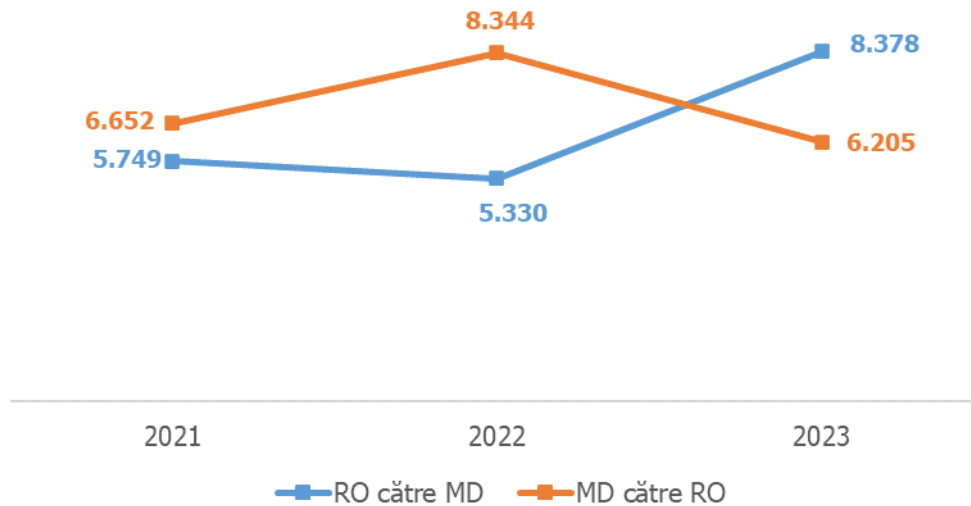
În 2023, traficul internațional a fost generat, în ambele state, de aproximativ un sfert de milion de cartele SIM și de 4-6 mii linii fixe. Astfel, traficul internațional mediu/utilizator/an care a efectuat apeluri internaționale a fost de 31 minute către Republica Moldova, respectiv de 23 minute către România.

Traficul de apeluri din România către Republica Moldova a crescut semnificativ în 2023, în contextul ofertelor care asimilează acest trafic minutelor naționale. În Republica Moldova, scăderea traficului de apeluri către România a avut loc pe fondul înlocuirii

telefoniei clasice mobile și fixe cu apelurile prin OTT și alte mijloace de comunicare prin internet.

Trafic apeluri internaționale (mii minute)

În prezentul raport, autoritățile au reclasificat traficul internațional realizat în roaming drept trafic de roaming, iar nu trafic internațional, inclusiv pentru anii precedenți.

- **Tarifele apelurilor internaționale în ofertele publice ale furnizorilor**

În decursul perioadei, un operator din România și doi din Republica Moldova au scăzut tarifele apelurilor către celălalt stat. În ambele state, extra-opțiunile permit apeluri internaționale la tarife mai mici față de tarifele standard.

În România, pentru apeluri internaționale către numere din Republica Moldova, furnizorii oferă și extra-opțiuni sau beneficii pentru persoane fizice:

Pentru cartela preplătită Orange este valabilă în continuare opțiunea pentru minute internaționale fix și mobil, pentru 1,5 euro credit, ce include 10 minute internaționale către fix și mobil în UE, Republica Moldova și alte 4 destinații RoW. După consumarea minutelor din opțiune tariful este 0,2 euro credit/minut internațional către aceleași destinații (în loc de 0,3 euro credit, tarif standard). Pentru abonament este disponibilă opțiunea cu 30 de minute internaționale, pentru 3,83 euro/lună, ce permite apeluri către rețele fixe și mobile din Elveția, Israel, Moldova și Turcia.

Pentru Vodafone, beneficiile incluse în abonamentele de tip RED cuprind minute internaționale ce pot fi utilizate și pentru apeluri către Republica Moldova, iar în cazul cartelelor preplătite (cu excepția Ofertelor 4 și 5), traficul către Republica Moldova, Spania

și Italia este asimilat minutelor naționale. De asemenea, opțiunea preplătită cu 30 minute pentru 5 euro/lună, permite apeluri către Republica Moldova și alte 18 state terțe (RoW).

În ofertele Telekom Romania Mobile, beneficiile internaționale pentru SEE disponibile se pot consuma și pentru apeluri internaționale către Republica Moldova. Sunt disponibile în continuare extra-opțiunile de 2-4 euro, ce includ 250-500 minute internaționale către SEE și Republica Moldova, inclusiv alte state RoW.

În oferta Digi, tarifele standard pentru apelurile către Republica Moldova se mențin la valori nominale foarte competitive.

În **Republica Moldova**, furnizorii oferă utilizatorilor posibilitatea activării de extra-opțiuni pentru apeluri internaționale, care pot fi consumate pentru apeluri spre numere de România și permit utilizatorilor să economisească:

- Orange oferă opțiune cu 100 minute apeluri spre România incluse, cu valabilitate 30 zile, cu un tarif de 2,39 Euro (fără TVA);
- Moldcell oferă opțiune cu 100 minute apeluri spre România incluse, cu valabilitate 30 zile, cu un tarif de 2,1 Euro (fără TVA);
- Moldtelecom oferă opțiune cu 30 minute apeluri incluse, care pot fi consumate pentru spre România, cu valabilitate 30 zile, cu un tarif de 2,18 Euro (fără TVA).

5. CONCLUZII DUPĂ AL DOILEA AN DE APLICARE A ACORDULUI

Reducerile semnificative ale tarifelor pentru roamingul bilateral între operatorii din Republica Moldova și România operate în principal în 2022, au impulsionat și în 2023 consumul serviciilor în roaming și comunicarea dintre utilizatorii celor două țări, în călătoriile lor.

Dezvoltarea serviciilor de roaming bilateral în 2023 a fost alimentată din trei surse: creșterea cu 5% a numărului de utilizatori în roaming (ușoara scădere a numărului de clienți din Republica Moldova în roaming în rețelele din România a fost mai mult decât compensată de fluxul invers), creșterea cu 33% a duratei roamingului (până la 6 milioane de zile de roaming activ cumulate între cele două state), precum și creșterea intensității consumului de servicii în roaming (dublarea consumului de internet mediu zilnic pe cartelă moldovenească în roaming în România, respectiv o creștere cu 32% în flux invers).

Pentru serviciile consumate într-o zi de roaming în România, utilizatorul din Republica Moldova a plătit în medie 0,18 euro, cu 22% mai puțin decât în 2023. La rândul său, pentru serviciile consumate într-o zi de roaming în Republica Moldova, utilizatorul din România a plătit în medie 1,22 euro, același preț ca în 2022.

În Republica Moldova, tarifele de roaming cu România s-au bucurat de o scădere esențială rapidă prin aplicarea "roamingului ca acasă" cu România încă din 2022.

În România, reducerile mari ale tarifelor pentru roamingul cu Republica Moldova operate în 2022 s-au menținut în cea mai mare parte, iar unii operatori chiar au continuat în 2023 cu reduceri tarifare suplimentare. Totuși, reducerile tarifare din România au fost puse în umbră de unele pachete standard lansate în 2024 care, deși conțin beneficii relativ generoase, au o valabilitate atât de scurtă (24 ore) încât nu permit utilizarea lor efectivă.

În reflectarea angajamentului voluntar al operatorilor, tarifele standard de roaming cu Republica Moldova ar trebui să respecte plafoanele asumate pentru un număr cât mai mare de utilizatori și să fie concepute astfel încât să stimuleze consumul efectiv și să nu penalizeze consumul mediu sau redus.

Cele două autorități de reglementare vor continua monitorizarea și raportarea evoluțiilor și efectelor *Acordului*.

ANEXA NR. 1 – tarife roaming în Republica Moldova pentru România

Tarifele de tip RLAH pentru consumul de servicii în România

Oferte valabile, iunie 2022									
	Orange Moldova				Moldcell			Moldtelecom	
	TOP 170	TOP 190	TOP 270		Next 170	Next 250			
Minute/sms în rețea	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat		Nelimitat	Nelimitat			
SMS naționale/roaming			100			100 național e/roaming România			
Minute naționale și Roaming	750	1000	Nelimitat		750	Nelimitat			
Trafic Internet național, GB	25	50	100		25	50			
Limită trafic Internet în Roaming, GB	5,63	6,29	8,94		5	10			
Trafic internațional						30 minute/SMS			
Bonus:									
termen	24 luni	24 luni	24 luni						
GB	20	20	20		Nelimitat rețele sociale	Nelimitat rețele sociale			
minute internaționale									
Preț (fără TVA), €	7,0	7,8	11,1		7,0	10,3			
Oferte valabile, iunie 2023									
	Orange Moldova				Moldcell			Moldtelecom	
	TOP 170	TOP 190	TOP 270		Next 170	Next 200	Next 270	SmartPlus 220	SmartPlus 280
Minute/sms în rețea	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat		Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat
SMS naționale/roaming			Nelimitat						
Minute naționale și Roaming	750	1000	Nelimitat		750	1500	Nelimitat	Nelimitat național și 1000 min Roaming	Nelimitat național și 1000 min Roaming
Trafic Internet național, GB	25	50	100		30	50	100	100	150
Limită trafic Internet în Roaming, GB	5,63	6,29	8,94		5	7	10	5	10
Bonus:									
termen	24 luni	24 luni	24 luni		12 luni	12 luni	12 luni		
GB	20	20	20		50	50	50	Nelimitat rețele sociale	Nelimitat rețele sociale
minute internaționale								30	30
Preț (fără TVA), €	7,2	8,0	11,4		7,2	8,5	11,4	9,4	11,8
Oferte valabile, iunie 2024									
	Orange Moldova				Moldcell			Moldtelecom	
	Max 175	Max 200	Max 290	Max 400	Mixx 150	Mixx 170	Mixx 250	Liberti Plus 185	Liberti Plus 245
Minute/sms în rețea	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat	Nelimitat
SMS naționale/roaming					100 SMS	100 SMS	100 SMS	85 SMS național	

Minute naționale și Roaming	750, inclusiv roaming în Ro	1000, inclusiv roaming în UE	Nelimitat, inclusiv roaming în UE	Nelimitat, inclusiv roaming în UE	750, inclusiv roaming în Ro	1500, inclusiv roaming UE	Nelimitat, inclusiv roaming în UE	850 naționale și 850 minute roaming în UE	Nelimitat național și roaming UE
Trafic Internet național, GB	25	60	100	200	30	50	100	85	245
Limită trafic Internet în Roaming, GB	5,79 în Ro	6,62 în UE	9,6 în UE	13,25 în UE	5	7	10 UE	7 în UE	10 în UE
Trafic internațional			50 minute;	100 minute					50 minute
Roaming alte țări			30 min+ 500MB în roaming alte țări	30 min+ 500MB în roaming alte țări					
Bonus:									
termen	24 luni	24 luni	24 luni						
GB	25	60	100					Nelimitat rețele sociale	Nelimitat rețele sociale
Preț (fără TVA), €	7,6	8,7	12,6	17,4	6,5	7,4	10,8	8,0	10,7

Tarifele standard pentru consumul de servicii în roaming în România, pentru extraconsum și pentru planuri tarifare care nu prevăd consumul de servicii naționale în roaming

Tip plan tarifar	Orange		Moldcell		Moldtelecom	
	Abonamente	Cartele preplătite	Abonamente	Cartele preplătite	Abonamente	Cartele preplătite
Tarife februarie 2022, fără TVA						
Tarif pentru apeluri efectuate, numere RO și MD, euro/minut	0,2 și 0,31	0,2 și 0,31	0,3 și 0,29	0,3 și 0,29	0,247	0,247
Tarif pentru apel de intrare, euro/minut	0,16	0,16	0,18	0,18	0,144	0,144
Tarif pentru SMS expediat, euro/mesaj	0,1	0,1	0,12	0,12	0,082	0,082
Tarif pentru consum de date, euro/MB	0,31	0,31	0,41	0,41	0,247	0,247
Tarife în iunie 2022, fără TVA						
Tarif pentru apeluri efectuate, numere RO și MD, euro/minut	0,07	0,078	0,082	0,082	0,062	0,062
Tarif pentru apel de intrare, euro/minut	0,07	0,078	0,082	0,082	0,062	0,062
Tarif pentru SMS expediat, euro/mesaj	0,025	0,025	0,041	0,041	0,021	0,021
Tarif pentru consum de date, euro/MB	0,008	0,123	0,021	0,123	0,004	0,004
Tarife în iunie 2023, fără TVA*						
Tarif pentru apeluri efectuate, numere RO și MD, euro/minut	0,072	0,08	0,084	0,084	0,063	0,063
Tarif pentru apel de intrare, euro/minut	0,072	0,08	0,084	0,084	0,063	0,063
Tarif pentru SMS expediat, euro/mesaj	0,025	0,025	0,042	0,042	0,021	0,021
Tarif pentru consum de date, euro/MB	0,008	0,127	0,021	0,127	0,004	0,004
Tarife în iunie 2024, fără TVA						
Tarif pentru apeluri efectuate, numere RO și MD, euro/minut	0,082	0,082	0,086	0,086	0,086	0,086

Tarif pentru apel de intrare, euro/minut	0,082	0,082	0,086	0,086	0,086	0,086
Tarif pentru SMS expediat, euro/mesaj	0,03	0,03	0,04	0,04	0,02	0,02
Tarif pentru consum de date, euro/MB	0,01	0,13	0,01	0,01	0,01	0,01

Oferte alternative (extra-opțiuni) pentru consumul de servicii în roaming în România, pentru abonamente și cartele preplătite

Tarife fără TVA	Orange	Moldcell			Moldtelecom	
Tarife în iunie 2022, fără TVA						
Opțiuni roaming trafic Internet în România, euro (fără TVA)	INTERNET în România și Ucraina 2,9 Euro 1GB 30 zile	Opțiunea 3 GB 3 GB în roaming în România 9,4 Euro 30 Zile	Opțiunea 1 GB 1 GB în roaming în România 7,43 Euro 10 Zile	-	Internet Roaming 70 1 GB în roaming în România 2,9 Euro 30 zile	Net & Minute în Roaming 100 1 GB+25 minute în roaming în România 4,1 Euro 30 zile
Opțiune roaming voce și SMS în România, euro (fără TVA)	GO ROMÂNIA 2,5 Euro 60 minute + 60 SMS 30 zile	-	-	-	Minute Roaming 70 50 minute în roaming în România 4,1 Euro 30 zile	-
Tarife în iunie 2023, fără TVA						
Opțiuni roaming trafic Internet în România, euro (fără TVA)	INTERNET în România și Ucraina 2,9 Euro 1GB 30 zile	Opțiunea 3 GB 3 GB în roaming în România 12,26 Euro 30 Zile	Opțiunea 1 GB 1 GB în roaming în România 8,03 Euro 10 Zile	Opțiunea 300 MB 300 MB în roaming în România 3,81 Euro 10 zile	Internet Roaming 70 1 GB în roaming în România 2,9 Euro 30 zile	Net & Minute în Roaming 100 1 GB+25 minute în roaming în România 4,1 Euro 30 zile
Opțiune roaming voce și SMS în România, euro (fără TVA)	GO ROMÂNIA 2,5 Euro 60 minute + 60 SMS 30 zile	-	-	-	Minute Roaming 70 50 minute în roaming în România 4,1 Euro 30 zile	-
Tarife în iunie 2024, fără TVA						
Opțiuni roaming trafic Internet în România, euro (fără TVA)	1 GB Roaming în Europa 3,0 Euro 30 zile	Opțiunea 1 2GB Roaming UE/SEE 8,3 Euro 10 zile	Opțiunea 2 5GB Roaming UE/SEE 12,6 Euro 10 zile		1 GB Roaming UE 3,0 Euro 30 zile	50 minute/1GB Roaming UE 4,3 Euro 30 zile
Opțiune roaming voce și SMS în România, euro (fără TVA)	100 minute în Europa 3,0 Euro 30 zile	Opțiunea 1 100 minute Roaming UE 4,3 Euro 10 zile			100 minute Roaming UE 3,0 Euro 30 zile	

ANEXA NR. 2 – tarife roaming în România pentru Republica Moldova

Tarifele standard pentru consumul de servicii în roaming în Republica Moldova

Tarife standard pentru roaming, <i>prețuri în euro (fără TVA)</i>	Orange		Vodafone			Telekom RMC Abonament sau cartelă	DIGI
	Abonament	Cartelă	Abonamente până în 12.07.2019	Abonamente după 12.07.2019	Cartelă		
Iunie 2022							
Apel către România (1 minut)	0,05	0,05	1	0,21 (2,1 EUR/10 min.)	0,5	1,05	0,26
1 SMS	0,05	0,05	0,35	0,21 (2,1 EUR/10 SMS)	0,35	0,38	0,01
1 MB	0,005	0,005	7,1	0,02 (2,1 EUR/100 MB)	0,05	4	0,0011
Decembrie 2022							
Apel către România (1 minut)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	0,01
1 SMS	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	0,005
1 MB	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
Iunie 2023							
Apel către România (1 minut)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	0,20 (5,9 EUR/30 min.)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
1 SMS	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	0,21	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
1 MB	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	0,0038 (15,1 EUR/4000 MB)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
Decembrie 2023							
Apel către România (1 minut)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
1 SMS	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
1 MB	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
Iunie 2024							
Apel către România (1 minut)	10 minute sau SMS în roaming, valabilitate 24h: 1,7 €	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
1 SMS		Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	0,006
1 MB	2 GB internet în roaming, valabilitate 24h: 3,4 €	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	0,0005

Oferte alternative în România (extra-opțiuni) pentru consumul de servicii în roaming în Republica Moldova

Planuri alternative	Orange				Vodafone					Telekom RMC	
	Go Moldova Plus	Go Moldova Data	Go Explore 1	16 € credit	Oferta 15	Oferta 40	Oferta 4 Marea Britanie și Moldova	Oferta 10 Marea Britanie și Moldova	Extra-opțiune abonament	R12	Roaming Moldova
Valabilitate	30 zile, cartelă sau abonament	30 zile, cartelă sau abonament	15 zile, abonament	28 zile, cartelă	21 zile, cartelă	28 zile, cartelă	28 zile, cartelă	28 zile, cartelă	30 zile, abonament	28 zile, cartelă	28 zile, cartelă sau o lună abonament
Preț (fără TVA)	5 €	5 €	16,8 €	16 €	15 €	40 €	4 €	10 €	10,1 €	12 €	5 €
Beneficii incluse (dec. 2023)	100 minute /SMS + 1 GB internet	2 GB internet	10 GB trafic internet 20 minute sau SMS	minute/SMS nelimitate în rețea 2000 minute naționale/ internaționale din care 600 minute/ SMS internaționale pe mobil UE 16 GB naționali + GB naționali bonus 100 minute/SMS + 1 GB internet către 12 state RoW + MD	Minute/SMS nelimitate în rețea 150 GB naționali din care 16,7 GB în SEE și 1 GB în non-SEE 2000 min. naționale și către Spania, Italia și Republica Moldova 100 minute/SMS non-SEE	Minute/SMS nelimitate în rețea 150 GB naționali din care 44,5 GB în SEE și 1 GB în non-SEE 2000 min. naționale/roaming SEE și către Spania, Italia și Republica Moldova 100 minute/SMS non-SEE	20 minute/ SMS efectuate în MD și către RO și primite + 2 GB internet	100 minute/ SMS efectuate în MD și către RO și primite + 8 GB internet	100 minute/ SMS efectuate în MD și către RO și primite + 8 GB internet	Minute/SMS nelimitate în rețea 1000 minute/SMS naționale/roaming SEE din care 150 SMS-uri roaming SEE 200 de minute internaționale către anumite destinații 100 minute/SMS în roaming în MD , TR, RS, CH 15 GB naționali, din care 13,33 GB în SEE și 1 GB în MD , TR, RS, CH	50 Minute/SMS către RO/MD, minute primite de oriunde; SMS-uri trimise către RO/MD + 2 GB internet
Status iunie 2022	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă indisponibilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă indisponibilă	Ofertă indisponibilă	Ofertă indisponibilă	Ofertă indisponibilă	Ofertă valabilă	Ofertă indisponibilă
Status decembrie 2022	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă indisponibilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă
Status iunie 2023	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă indisponibilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă
Status iunie 2024	Ofertă indisponibilă abonament	Ofertă indisponibilă abonament	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă 3 GB în non-SEE	Ofertă valabilă 2 GB în non-SEE	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă	Ofertă valabilă

ANEXA NR. 3 – tarife pentru apeluri internaționale între România și Republica Moldova

Tarifele standard în România, pentru apeluri către Republica Moldova, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tarife standard pentru apeluri către Rep. Moldova, <i>prețuri în euro (fără TVA)</i>	Orange		Vodafone		Telekom RMC	DIGI
	abonament	cartelă	abonament	cartelă		
Iunie 2022						
Apel către Republica Moldova (1 minut)	0,3 către rețele fixe 0,45 către rețele mobile	0,3 către rețele fixe 0,3 către rețele mobile	sute de minute incluse în planurile RED; 0,84/5min	mii de minute asimilate minutelor naționale, incluse în majoritatea ofertelor; 0,4 către rețele fixe 0,5 către rețele mobile	Asimilate minutelor internaționale către SEE, 0,19	0,181 către rețele fixe 0,2039 către rețele mobile
Decembrie 2022						
Apel către Republica Moldova (1 minut)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	0,01 către rețele fixe 0,012 către rețele mobile
Iunie 2023						
Apel către Republica Moldova (1 minut)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
Decembrie 2023						
Apel către Republica Moldova (1 minut)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat
Iunie 2024						
Apel către Republica Moldova (1 minut)	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat	Nemodificat

Tarifele standard în Republica Moldova, pentru apeluri către România, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tarife standard pentru apeluri către România, <i>prețuri în euro</i> (fără TVA)	Orange		Moldcell		Moldtelecom	
	Abonamente	Cartele preplătite	Abonamente	Cartele preplătite	Abonamente /Cartele Preplătite	De la numere fixe
Tarife februarie 2022, fără TVA						
Tarif pentru apeluri spre rețele mobile din România	0,11	0,11	0,12	0,12	0,19	0,19
Tarif pentru apeluri spre rețele fixe din România	0,11	0,11	0,12	0,12	0,19	0,19
Tarife în iunie 2022, fără TVA						
Tarif pentru apeluri spre rețele mobile din România	0,07	0,07	0,123	0,123	0,08	0,08
Tarif pentru apeluri spre rețele fixe din România	0,07	0,07	0,123	0,123	0,08	0,08
Tarife în iunie 2023, fără TVA						
Tarif pentru apeluri spre rețele mobile din România	0,072	0,08	0,123	0,123	0,08	0,08
Tarif pentru apeluri spre rețele fixe din România	0,072	0,08	0,123	0,123	0,08	0,08